

AQUILA

Túllépés

Az AQUILA
negyedévi folyóirata

2014/3

TÜLLÉPÉS

3. szám

Megjelent: 2014. december

Az AQUILA katolikus közösség negyed- évi folyóirata

***A kizárólagos materiális gondolkodá-
son túllépve: lelkiesség, spirituális kul-
túra – filozófiai, teológiai, pszicholó-
giai, szociológiai, művészeti és egyéb tu-
dományos megközelítésben.***

Megjelenési gyakorisága: Negyedévi folyóirat
A folyóirat régi példányai az archívumban megtalálhatók.

Nemzetközi azonosítószám: HU ISSN 2064-7700

A Túllépés bankszámlaszáma: UNI-CREDIT bank
10918001-00000038-58540003

Alapítás ideje: 2014. július 1.

Tartalom

Kedves Olvasóink!	4
Népesedés, vallásosság, európai bevándorlók.....	5
Európa termékenységi rátája miért van jóval az ideális érték alatt? Világnézet, tanultsági szint kapcsolata a gyerekvállalással. A föld túlnépesedésének és a bevándorlásoknak kényes kérdései. A val- lások közti párbeszéd lehetőségének felvetése. Magyarország és a romakérdés.	
Az ember élete, halála és a halál utáni folytatás.....	16
Válaszok az életünk leglényegesebb kérdéseire. Mi az anyag? Mi- lyen kapcsolatban van a test és a lélek? Lehet-e a tudománynak szerepe a lelki működések megértésében?	
Fizika és Platón... – a kutatási vágyunk okáról.....	23
Az emberre jellemző analógia-keresés okáról, a fizikusok és teoló- gusok közös céljáról, kutatásuk hajtóerejének közös platóni ideá- járól.	
A SAS.....	26
A sas fizikai tulajdonságainak vizsgálata, melyekkel érthetővé vá- lik: tiszteletet parancsoló megjelenésével miként vívta ki magának különböző évezredek és tájak népeinek megbecsülését. Majd a kö- rējük épült kultusznak és szimbólumrendszernek, végül pedig a sas kereszténységben való megjelenésének szemlélése.	
Impresszum	35

Kedves Olvasóink!

Szeretettel köszöntjük Önöket, s reméljük, hogy sok, kellemes, gondolkodással töltött időt szerzünk Önöknek, és idővel egyre több olvasónk lesz.

Miért indítottuk el ezt az eleinte negyedévente (majd terveink szerint sűrűbben) megjelenő elektronikus kiadványunkat?

Az ok a kiadó AQUILA Közösség lelkeségéből fakad. Mi 25 éve vagyunk katolikus közösség, mely eddig sokféle működési formációt is létrehozott, és fenn is tart.

Ami a cikkek tartalmára vonatkoztatott igényünk: újszerű, valós értéket hordozó gondolkodás jellemezze, és csakis a végső igazsághoz közelítő, kereső elképzelés érvényesüljön.

Keressük a spirituálisan is korrekt, univerzális szintet jobban megközelítő, teljes körű tudományos gondolkodást, nyitottságot, bátorságot, hogy minél jobban megismerhessük az embert, a földi létet és az univerzumot.

Célunk az emberi kultúra, a tudományos élet kitágított gondolkodás felé való rehabilitációja. Joseph Ratzinger szavaival élve: *„Senki sem állíthatja azt, hogy ő a szó igazi értelmében „tudja”, hogy Isten nem létezik. De felállíthatja azt a hipotézist, hogy nem létezik, s ebből a tételből próbálhatja megmagyarázni az univerzumot.”* (Krisztusra tekintve) Mi azt látjuk, hogy a jelenlegi tudományos élet megnyilvánulásai szinte csak földies, materiális szempontból próbálják megérteni, megélni a világot. Az így (meg)magyarázott földi világ jelenségei nagyon sok esetben – jelenleg még felmérhetetlenül, vagy be nem vallottan – téves következtetésekre vezethetnek. Pl. A világ keletkezésének módja, oka. Vagy az ember megjelenésének ideje, hogy miből és hogyan alakult ki, más bolygókon, más életek keresése, a kizárólagosan szén alapú gondolkodás is nagy hiba stb.

Az AQUILA feladatának tekinti az emberi felfogás horizontjának a felfoghatóság határáig való tágítását, amit szerintünk folyamatosan feszegetni, nyújtani, bővíteni lehet.

K. Jaspers gondolatai: *Az egzisztenciális embernek mindig úton kell lennie, nem merevedhet meg dogmatikus igazságokban (...) mindig nyitva kell állnia és tanulékonynak kell maradnia, készen arra, hogy megvitassa az ellenkező álláspontot, mindig tudatában annak, hogy a vándorló embernek nincs végleges igazsága.*

Nyíri T.: Filozófiatörténet (1983), 14.2.2. fejj., 446.o.

A TÚLLÉPÉS kiadvány a kedves Olvasóktól az elmélyült olvasást várja. Az AQUILA nyitott minden újat hordozó elmére, elfogadjuk és közöljük a beadott cikkeket, ha a Szerkesztő Bizottságunk jóváhagyja.

Minket Istenen kívül senki sem működtet, és szabadok vagyunk mindenféle földi érdektől, nem fogjuk sem politikai, sem semmiféle más érdekből cenzúrázni a beadott cikkeket. A közlés legfontosabb kritériuma elsősorban az, hogy a fenti szellemben íródott-e a mondandója, megfelel-e ennek a kitágított horizontnak, fogalmazása és mondandója tekintetében megfelelően igényes-e, hordoz-e logikát, újszerű gondolkodást. Nem számít a szerző vallási és politikai hovatartozása, ha nem támadja az Istenhitünket.

Semmiféle erőltetett, igazi értékeket nem hordozó, plágiumgyanús terméket sem fogadunk el!

Egyéniségek írásai kellenek.

M. Blondel

*Minél többet tud az ember,
minél többje van, minél több ő maga,
annál inkább tudatára ébred annak,
hogy nincs semmije, nem tud semmit,
hogy nem az, amit akar.*

Nyíri T.: Filozófiatörténet (1983), 15.2.2. feje., 494. o.

Vargáné Pável Márta

Népesedés, vallásosság, európai bevándorlók

*Az ember szabadsága „vezetés után kiált”,
s „Isten a szabadságon keresztül vezet”.*

K. Jaspers

Sok a létünket, életünk minőségét feszegető kérdés halmozódott fel a népesség és szaporodás jelenségének megfigyelése során. Sok anomália észlehető. Mi lehetne a megoldás? Sokféle variáció kínálkozik, de ahhoz az embereknek is másoknak kellene lenniük.

Hogyan alakul a világ népességi eloszlása? Európa népessége csökken (?), vagy csak az őslakosok száma csökken? A születési ráta Európában az ideális 2,1-től messze lemaradva 1,38. Feltehető a kérdés, miért van ez így? Sok oka van, de félő, hogy a józan meglátások mögött

más, talán eddig nem (eléggé) elemzett okok is vannak.

Képek forrása: <https://www.youtube.com/watch?v=1JLHQCscMVE>

Egyik az, amitől félni lehet, hogy pl. „elfáradt” az emberi nem. Mibe fáradt el? Talán a létezés akarásába. (Tudom, ez nem filozófiai aggyal gondolkodóknak érthetetlen lehet, de talán mégsem az.) Ezt az „elfáradt” szót kissé elemezném, mert ez lehet lelki, erkölcsi, vitalitási, céltalansági jellegű, egyfajta rezignáció, depresszió, fizikai fáradtság /túlhajtottság/, vagy belénk programozott valami, az, amitől vitalitást veszített, ergo elfáradt az ember, amiről talán sejtésünk sincs.

De ott van a fogamzás elleni védekezési módszerek sokasága, a kényelem szeretete és az elvállaltalanodás is. Viszont lehet, hogy mindez együtt is okozza az alacsony európai születési számot.

Nagy kérdés: India, Kína lakossága miért nem „fáradt”? Vagy az ugyanazon a helyen élő romák, illetve a Franciaországban élő muszlimok miért nem „fáradtak”, miért nem kényelmesek? Vallásosabbak? Ha még másképpen is, de talán igen.

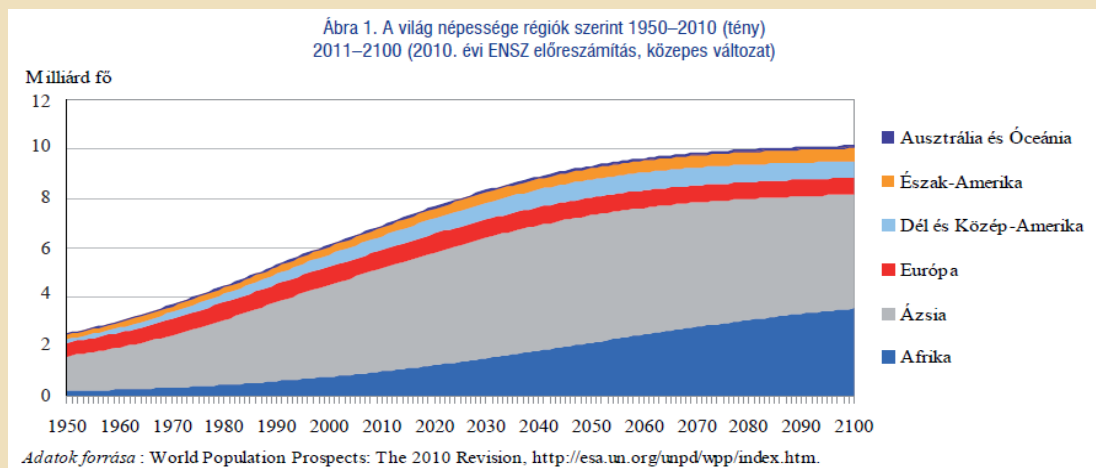
Mitől függhet ez a szaporodási hajlam, mitől függesztődik fel, és mennyi ideig motivál az ösztön? Megfigyelhető, hogy egész Európában az őshonos lakosság körében kb. 1,3-1,5¹ körül mozog a népességi/születési szám, a minimum kívánatos 2,1-gyel szemben. Ha nem beszéltek össze ezek a népek, akkor mégis mi történt?

¹ Néhány európai ország családjainak közismert termékenységi indexe (2007): Franciaország 1,8 – Anglia 1,6 – Görögország 1,3 – Magyarország 1,32 - (2009): Németország 1,3 – Románia 1,38 – Olaszország 1,2 - Spanyolország 1,1... Az Európai Unió országainak összességére kiterjedő számítás szerint a termékenységi index átlaga alig... 1,38.

És mi fog történi, ha az alábbi ábra szerinti ütemben nő a lakosság? Ebben a világkörnyezetben nézve a számbeliileg növekvő – feltörekvő – államokat, népeket nem érdekli a magyar, a francia stb. népesség fogyása, gondolhatják azt is: életterheltenek vagyunk, és több hely lesz a virulensebb népeknek pl. a muszlimoknak. Globálisan nézve ez reális is, nemzetileg ez viszont nem annyira öröndetes tény.

Ma természetes, jellemző dolog a világban: a föld birtoklásának vágya, a lakóhely keresése, a megélhetés biztosítása, s mindez főként nem emocionális alapon dől el. Nagyon fontos a létfenntartási ösztön, és hogy ez kiélhető lehessen, keresés indul (akár a határok tiszteletben tartása nélkül, vagy ravasz beszivárgással...), hol lehet jobban élni a világon; ez egy egészséges, racionális életben maradási szempont. Így nyugodtan elmondhatjuk, egészében nem lelki tényeken nyugszik, hanem praktikus szempontok szerint, hogy hol tudnak az emberek megélni.

Kép forrása: www.demografia.hu/letoltes/kiadvanyok/Korfak/korfa-2011-2_2.pdf

A számok is azt mutatják, hogy a Föld népessége viszont – a rengeteg csecsemőkorban meghalt újszülöttel együtt is – rohamosan, sőt aggasztóan nő. Míg Európában pedig az ellenkezőjével küszködünk. Lehet, hogy ez a földi élet egyfajta emocionális, intelligencia-, tanultsági szint felett nem kívánatos, csak alatta? Nem szívesen gondolom ezt, de a számok ezt mutatják, ahol alacsonyabb a diplomások, az alapfokú oktatásban részt vettek száma, ott nagyobb a népesség. Mélyebb szociológiai gondolkodást kívánna annak elemzése, hogy miért van ez így.

Két merésznek tűnő kérdésem van: kell-e ennyi ember a Földön, vagy kevesebb lenne kívánatos a Föld teherbírását,

adottságait nézve? Az emberi kultúrát és fajt nézve, minek a növekedése lenne a jobb: kvantitás vagy minőség?²

Persze milyen jogon lehetne megkülönböztetni az embereket? Megkülönböztetni nem lehet, de praktikussági, megélhetési okok miatt talán nem kellene azokon a területeken szorgalmazni, anyagilag támogatni a szaporodást (sőt felvilágosító munkával csökkenteni kellene), ahol nincs víz, nincs munkahely, nincs esély emberi lakhatásra, ahol csak a nyomor növekszik, és már gyermekként éhen halnak az emberek. Ez nekem nagyon nagy visszaélés az emberi faj lényegével szemben.

Az is igaz, hogy a Föld sokkal több embert is elbírna. Ennyit, amennyi ma él, éhezés nélkül, simán el tudna tartani, ha nem lennének nagyon gazdagok, nem lenne ételpocsékolás, hanem kiegyenlítődés lenne. Nagyon sok élelmiszer – különböző érdekek (politikai, gazdasági, lobby stb.) miatt – kerül megsemmisítésre, többnyire a gazdagabb háztartásokban a kidobott élelmiszert nézve is teljes mértékű a pocsékolás.

Az anyagiak, az étel elosztása nagyon hektikus, igaz, a megtermelés helyének eloszlása és a megtermeléshez való gépesítés, képesség és számtalan más viszony is erősen eltérő. Ebből is látszik, ez az emberi társadalom nincs figyelemmel a tagjaira, nem motiválja semmiféle embertársi szeretet.

A minőséghez hozzátartozhat a józanság és a megfontoltság is, valamint egyes vallások (pl. katolikus) szeretetparancsának betartása, ami semmi szinten sem teheti lehetővé: az éhezés, az éhenhalás tényének elnézését, az emberek nyakának átvágását, lelövését vagy bármelyik vallás üldözését. S ha ez, pl. a szeretet parancsa uralkodna³, akkor teljesen más, felismerhetetlenül más, jobb lenne a földi élet.

Viszont, ha a kvantitás nem teszi lehetővé a magasabb emberi normákkal való azonosulást, ezek betartását, akkor könnyen kipusztíthatja önmagát az emberiség, pl. újabb, rendszeres, különböző méretű, mondva csinált okkal, de valójában a természeti kincsek birtoklásáért folytatott háborúkkal. Jelenleg a földi lakosság – becsülten – kb. 5%-a lehet (s ennek kb. a fele erősen negatív szándékkal) a magasabb

² Tudom, ettől sok liberális felkapja a fejét, nem bírják az igaz, szókimondó gondolkodást, de nem megkerülhető ez a kérdés sem.

³ A szeretet parancsának betartása teljesen másfajta, Istenre néző emberiséget kívánna.

qualitási normának megfelelő szinten⁴, de a hatása így vagy úgy óriási a többi felnövekvő rétegre, persze ehhez, hogy jobban működjön, a jóra, tisztességre, a tudásra, a humánus erkölcsiséget képviselőkre kellene hallgatni, és nem az eltévedt, megtévesztő, haszonelvű oldalra.

Kíváncos lenne az összes földi lakost egy magasabb szintre emelni (ha vevők lennének rá..., de nem azok), sajnos azonban szabad akarat is van, meg pont az általános műveltség miatt a negatív média hatása nagyobb, ami tönkreteszi az elméket. Szisztematikus, visszafejlesztő munkával elérjük, hogy az emberiség nem kíván semmi magasztost, sőt passzívvá, depresszívvé lesz, a meglévő kulturáltság, cizelláltság rohamos leépítése folyik, és csak az adás-vételt/a fogyasztást teszik céljá, így a megtévesztés is hathatósan működhet. A kíváncos, szereteten alapuló útra való térítést segíthetné a vallásosság is, ami ma messze nem azt szolgálja, hogy a transzcendenciát erősítse, hanem pénzbeszedő, hierarchikus, nem embert, hanem többségükben önmagukat szolgáló hatalmi ágakká lettek a vallásként működő szervezetek.

Ha ez az egész nem így lenne, lényegesen több, sokkal több ember élhetne emberséges körülmények között a Földön.

Azon nem lehet csodálkozni, ha egy réteg nagyon mélyen kezd el gondolkodni, vagy akár csak tudat alatt rádöbben: mi az igazi ember, miért van, akkor nem a szaporodás lesz számára az alapvető, elsődleges és lényeges funkció. Talán innen is van a népesség csökkenése? Sajnos ez a fajta ember olyan kevés, hogy számszerűleg nem játszana a statisztikákban szerepet az, hogy nekik mennyi gyerekük van.

Tehát az egyes népek születési számának ilyenfajta csökkenését kizárólagosan nem foghatjuk rá sem vallásra, sem nemzeti jellegre, kultúrára, viszont más okokra vélhetőleg jobban. Esetleg az átlagosan mondva materialista, liberális beállítottságú szemléletre már jobban lehetne hivatkozni.⁵ Ha nincs olyan szeretet és erkölcsiség, ami önfeláldozóvá teszi az embert (mert az utódok nevelése nagy lemondást, sok időt, sok pénzt, egyéni karrier építésének kihagyását stb. kívánja), akkor könnyen véli úgy, hogy neki ehhez semmi köze, sem kedve. Szaporodjon más, aki akar, de ő

⁴ Ami még eloszlik nagyon okos zsarnokokra, korrupt emberekre és jó szándékú humánus gondolkozókra.

⁵ De erről még alább szó lesz.

nem, maximum egy gyermeket vállal, hogy legyen örökös...(ma már divat béranyát fogadni...)!

Több tényből világosan felvetődik az emberi faj kollektív felelősségének a kérdése, a helyzet felismerése, de ott az önzés is. A tanultabb rétegeknél kevesebb gyermek van. Lehet, hogy aki felmérte a lehetőségeit (állás, egzisztencia, anyagiak, bizonytalansági faktorok stb.), és már valamilyenre felelősen gondolkodik; nem tudja fenntartani a családját azon a szinten, ahogyan ő szeretné, akkor inkább nem vállal gyermeket. De a gazdagnak is, aki 10-et is fel tudna tisztességgel, gond nélkül nevelni, kb. maximum 1-2 gyermeke születik, tehát ez az ok sem teljesen áll meg.

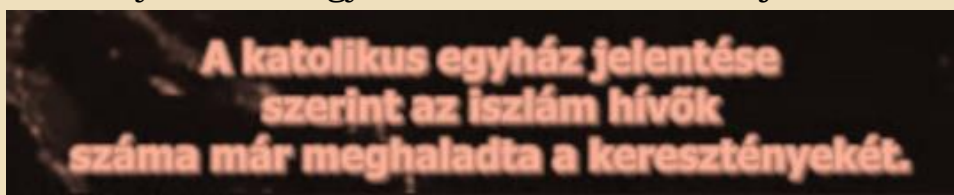
Kérdés lehet az is, hogy a saját identitásuknak megfelelő környezetből hozott szaporodási rátájuk miért maradt meg (jelenleg) a bevándorlóknak a teljesen idegen kultúrában, és az is kérdés, hogy meddig marad meg, vagy ki, mi a dominánsabb. Ezt még statisztikai adatokkal kimutatni nem tudjuk, mert nem olyan régi a bevándorlási jelenség. Feltételezhetjük, ha gyengül az identitástudatuk vagy a vallási erejük, akkor ilyen értelemben is könnyebben befolyásolhatja a környezetének (Európának) a liberális szelleme.

További kérdés, hogy az asszimilációs képesség vagy a beilleszkedési akarat megvan-e? A bevándorlók akarnak-e európaiak lenni, vagy pontosan annyira megőrzik a saját világukat, ahogy a romák teszik Európában. A széthúzás komplikációkat szül, és itt nem az egyen „borotválásról” van szó, hanem Európa területe kevés a sok – és egyre több – asszimilálódni nem is akaró náció számára. Nem kívánatos, hogy Európa apró államokra szakadjon szét, aminek jelei már látszódnak. Az egyéniség, a nemzeti értékek megmaradása és az alkalmazkodóképesség a toleranciával együtt működtetve hozhatna tartós békét. Henri Boulad szerint az Európába menekülő tömegeket csak bizonyos feltételekkel lehetne beengedni. Ellenzi Törökország felvételét az Európai Unióba, mert felvételével a bevándorlás ellenőrizhetetlen méreteket öltene.

Vallásosság

Boulad szerint: „A tolerancia címén Európa jelenleg betessékeli magához az intoleranciát.” Az előbbieken láthattuk, hogy nem egyfajta vallás okozza a nagy szaporodási rátát, hanem úgy tűnik, hogy az adott vallásosság mélysége, az adott vallás törvényeinek szigora, vagy éppen a megengedő,

de mégis aktívan működő – esetleg pogánnyal keveredett – keresztény beütés vagy akár a babona is közrejátszhat.

Elgondolkoztató, hogy a katolikus keresztény vallás miért nem tud a híveire olyan mértékig hatással lenni, ahogy pl. a mohamedán vallás. Míg a katolikusok száma csökken, a mohamedánoké nő, olyannyira, hogy a világon 10 éven belül akár dominánssá is lehet. Vélhető, hogy a kereszténységet (hierarchiának való tisztelet, engedelmesség, dogmatikus hittételek elfogadása) fellazította a világban uralkodó liberális szemlélet. Valószínű, hogy a jelenleg bevándorlók mély hitére is hatással lesz, mert nem vár el annyit tőlük, mint a szigorú vallási szabályok (mohamedán) betartása. Mi a jobb, ha egy nép belelandol a nihilbe, ahogy az európai hívők tették, vagy keményen megőrzi a hozott hitét, és vallásszabadságot nem ismervén, fanatikusan egy idő után a keresztény Európa – még megmaradt hite – ellen is fordulhat, ami viszont nekünk, európaiaknak, több okból is nagy baj lenne. Viszont ezt az eshetőséget sem lehet figyelmen kívül hagyni. Láthatjuk az ábrákból is, ez egy fenyegető valóság.

A katolikus vallás miért nem működteti úgy a hitéletet, hogy legalább olyan hatásfokkal növelhessék, segíthessék, szaporodásra bírassák a hívőket, ahogyan pl. a muzulmánok teszik? Talán más célokat lebegtetnek a hívők szeme előtt, szabadabb, liberálisabbá vált vallás lett?

Az egyik megoldás a vallások közti párbeszéd lehetne, közös alap ehhez Isten. Az iszlámon belül többféle ág létezik, sajnos csak két kissebségben lévő irányzat mutat közös pontot a kereszténységgel. Az egyik a liberális iszlám, mely egyre nagyobb szóhoz jut például az egyiptomi sajtóban is. Képviselői a politika és a vallás szétválasztását támogatják. Ennek az elvnek kellene működnie a névlegesen laikus államokban, például Törökországban, Indonéziában vagy Libanonban. A második irányzat a szufizmus, mely sok európai számára teszi vonzóvá magát, az iszlám vallást. Sajnos azonban az ortodox iszlám a misztikát gyakran üldözte a történelem során.

Boulad megfogalmazása:

„Egyedül a misztikához való visszafordulás tudja kiemelni a vallásokat megrögzöttségükből és kirántani őket görcsbe merevedett és elmeszesedett állapotukból.” A vallásoknak újra és újra meg kell magukat határozniuk, képviselőiknek termékeny vitát kellene folytatniuk a lényegről. Henri Boulad: Iszlám

2009. Kairosz kiadó, Budapest 135. oldal

A népességi arányok eltolódása, széleskörű demográfiai változások.

Ma az európai országokon belül eltolódnak a több száz éves nemzetiségi viszonyok, népességi arányok, ennek is széleskörű okai vannak⁶. Egyik pl. a gyarmatosítás. Torinóban, Madridban, Párizsban stb. járván feltűnő, hogy spanyolt, franciát, olaszt már alig látunk, a villamoson is ezer nyelven beszélnek, és a volt gyarmatokról jött emberekkel van tele, akik már ott élnek és dolgoznak. Olyan az egész, mint egy modern Babilon. Nekünk, átutazó magyaroknak ezt megdöbbentő szemlélni, mert Budapesten még nem így van.

Érdekes lesz „élvezni”, megélni a következményeket, hogy ez a demográfia, az öltözködés területén erősen eltérő másság, kulturális sokféleség, szokások különbözőségének egyvelege milyen változást okoz majd. A vallási tolerancia

egyfajta mély intelligenciát is kíván, ami jelenleg úgy tűnik nincs meg, hogy bírja ki a vén Európa?

Tehát Európa népessége összességben mégsem csökkent, a tény magyarázata: nagyütemben szaporodó nemzetiségek/romák és bevándorlók pl. a muzulmán bevándorlás.⁷

Sokak szerint, Franciaországban 2027-ben minden ötödik francia muzulmán lesz, Hollandiában az újszülöttek 50%-a muzulmán és 2050 körül Németország iszlám állammá válik.

⁶ Nem szeretnénk szokásos megközelítésekkel élni.

⁷ A Franciaországban élő muzulmánoknál 8,1 gyermek születik családonként!!

Mit tehet az adott ország, hogy ha eddig pl. Franciaország volt többnyire francia népességgel, erre kialakult kultúrával élt, akkor az is maradjon. Nehéz kérdés. Az EU-ban van bevándorlási törvény, vannak emberjogi törvények, és mindenkinek joga van úgy szaporodni, ahogyan akar. Az igaz – és ez mára anomália lett –, hogy az őshonos európai nem a bevándorlók ütemében szaporodik, ebben az esetben mondhatják a bevándorlók: ez nem az ő ügyük. Mindez tény. Arra a tényre viszont nagyon fontos figyelni, hogy minden bevándorlási, stb. törvénnyel együtt – egész Európának erre ügyelnie kell – senki sem lehet áldozata az agresszív, erőszakos hittérítésnek, egy ember sem kényszeríthető, és nem vehető el az élete vallási okok miatt (sem), a világon sehol sem, nemhogy a saját hazájában. Eddig nem szabad a dolgokat engedni. Az utolsó percekben vagyunk, hogy elejét vegyünk annak, hogy a dolgok eddig eljussanak, hogy nagyobb baj ne lehessen, és világméretet ne öltösson.

Magyarországot vizsgálva, az országunk népességét számszerűleg főleg a *romák szaporodási szokásai* emelik meg, és ahogy a mohamedánok elterjedése látszik Európában, úgy országunkban ez a helyzet lehet a romákkal kapcsolatban is. (Ez több másik európai országra is vonatkozhat.) 2011-ben „A népszámlálási kérdések alapján a cigány (roma) nemzetiséghez tartozó: 315 583 fő.”

https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/nepsz2011/nepsz_sajto_20130328.pdf

Ebben az esetben nem az a baj, hogy esetleg terror szervezetet alapítanak, bár az is előfordulhat, ugyanakkor az éhség-lázadás nem kizárt, ez bizonyos szinten jogos is, mert erőteljesebben, hathatósabban kellett volna eddig is őket szakmához, álláshoz juttatni. A hazai roma lakosság többségével az a súlyos probléma, hogy a sok állami pénz útközben elkorruptálódott, és nem ért célta a jó szándékú akarat, hogy a felzárkóztatásuk valósággá legyen. Munkahelyek, szakképzettség, szociális ellátottság stb. szempontjából nem ugyanolyan a helyzetük, mint az átlag magyar lakosságé. Ennek az okai is sokrétűek, így ezt egy ilyen rövid cikkben nem is elemeznénk. Viszont nem szőnyeg alá söpörhető tény, hogy országon belül itt is nagy társadalmi feszültségek vannak, és tenni kell, hogy egységes országban egységes lehetőségeket kaphasson mindenki. Más kérdés a fogadók habitusa, ami ha nincs meg, erőszakkal senkit sem lehet más, jobb, munkás, végig tanulni vágyó életre kényszeríteni.

A problémát, a belső feszültséget és az egyre növekvő roma lélekszám megoldatlan helyzetét a magyar nemzeti-ségű lakosság is aggódva figyeli/észleli, az Index cikke szerint:

http://index.hu/belfold/2012/07/10/kisebbssegen_erzi_magat_az_atlagmagyar/

„Kétmillió cigány és egymillió zsidó él Magyarországon a magyarok szerint, derült ki a Tárki egy tavalyi, de csak most publikált kutatásának eredményeiből... A magyarok aránya becslésük szerint a határon túlakkal együtt is legfeljebb a lakosság kétharmada.” Lassan kisebbségben érzik magukat a magyarok, s ezzel a gondokat nehezebben élik meg. Az érzéssel ellentétben mást mutat a statisztika; ^{uo} „A magyar etnikumúak aránya a 2001-es népszámlálás adatai szerint a valóságban 92,3 százalék.” Ugyanakkor Hablicsek László „a rendelkezésre álló adatok, valamint számos, (jelenlegi és valószínűsíthető) demográfiai jellemző alapján készített népesedési előrejelzése 2050-re mintegy 2 millió roma etnikumú lakossal számol, ami a gyorsan csökkenő magyarországi népesség negyedét fogja kitenni.”

http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/terstat/2012/04/pasztor_penzes.pdf

Nekünk tehát jelenleg nem a mohamedán kérdés a szorító, hanem az őslakos romák helyzetének javítása, humánussá tétele.

A fentiekben vázolt helyzet nem csak Európát, de Amerikát is érinti, a számok nagyon hasonlóak. Jelenleg Kánadában a termékenységi index 1,6, ami 0,5 ponttal kevesebb, mint kívánatos lenne. Az iszlám itt is a leggyorsabban fejlődő vallás, becslések szerint ma az USA-ban kb. 9 millió muzulmán él. Statisztikai adatok arra utalnak, ha megmarad az iszlám jelenlegi növekedési üteme, kb. 10 éven belül a világ egyik legnagyobb vallásává lesz.

A világra nézve féltő, ha olyan szervezetek, mint az ISIS kinőhetnek (talán különböző politikai érdekek támogatottsága miatt is), akkor semmi sem biztosíthatja a többi vallás, főleg a kereszténység nyugalmát, vallásszabadságát. Nem győzőm ismételni, legyünk tevékenyen éberek, erre fokozottan figyelni kell, és hathatósan meg kell akadályozni, hogy bármelyik másik vallás ellen támadhassanak.

Ha a történelem forgandósága szempontjából szemlélem a dolgokat, akkor rá kell jönni: egy országhatár sem betonkerítés, egy nagyhatalom sincs örökké. Nem várt háborúk is hirtelen mindent átrendeznek, és láthatja az ember, semmi sem biztos, csak a bizonytalanság az, amire biztosan

számíthatunk. A földi lét jellegzetessége miatt nem tudjuk teljesen kiszámíthatóvá tenni éltünk /minőségét/, helyét, az emberi viszonyok alakulását, a természeti romboló események miatt meg főleg nem.

A politikai érdekek, egyes nagyhatalmú vezetők józan-ságot vesztő politikával, vagy gazdasági kapzsiság miatt, könnyen előidézhethetnek egy harmadik világháborút, mert nagyon hasonló a helyzet, mint az első kiobbantása előtt volt. Gondolkodjunk; ekkor a vallási, etnikai feszültségek is nagy eséllyel lángra kapnak és mindent elöntő vérengzés lesz. Akkora emberveszteséggel járna, ami szinte felezné a földi lények létszámát. Ezt nem engedhetjük meg magunknak. Ébernek kell lenni, elég kulturáltsággal, jó előre való gondolkodással és főként politikai bölcsességgel (ha lenne) ennek az emberek által okozott bizonytalansági faktornak a $\pm$ amplitúdóit be kellene húzni a nulla felé.

A fentiekben leírtak alapján ez egy előregondolkodás, s talán még időben vagyunk, hogy a dolgokat tetszésünk és a normálisan élhető élet szempontjából befolyásoljuk. Sokat nem várhatunk, nem tétlenkedhetünk sem időben, sem eredményben, mert ezek az utolsó percek a cselekvésre.

Korrektorok, társírók: Rizmayerné Márkus Edit, Rizmayer Péter, Szeibert Márton

A cikk írója: *Varga Péterné/ Pável Márta*, katolikus hittanár, az AQUILA Párt elnöke, 25 éve az AQUILA kat. közösség létrehozója és vezetője.

Két könyve jelent meg (*Akinek füle van a hallásra, az hallja meg*, valamint *A misztikus teológia alapjai*) és egy *Hazafelé* címmel folyamatban van. Publikációi megtekinthetők a www.aqp.hu valamint a <http://www.sasmarta.eoldal.hu> oldalon.

Vargáné Pável Márta

Az ember élete, halála és a halál utáni folytatás...

1 /III. rész (és a 4.-5. számban folytatódik a cikk)

Az embereknek általános, mindennapi dolognak tűnhet: az élet, majd a halál/temető, ami tele van elhunytakkal – főleg, ha nem őt vagy közvetlen környezetét érinti. Az emberek szégyenlősen vagy szkeptikusan bele sem akarnak gondolni, miért is van ez az egész, igazából hogyan zajlik. Mi történik? Mi az ember, hogy egyszerre csak vége. Valóban vége vagy a halál teljesen más?

Sok megrázó és elgondolkoztató dolog esik meg egy-egy lény élete alatt, ennek ellenére sokan csak élnek a vakvilágban, és fel sem merül bennük a létezésük oka. Az egésznek nem csak ez az értelme: csak jönnek, mennek, esznek, szaporodnak, mint holmi kis lényecskék /s némelyik emberi lény valóban csak ennyi értelemmel éli végig az életét, hogy felmerül az emberben, hogyan tesz szert házra, vagy hogyan talál haza/.

A tömeg a hétköznapi gondjain kívül semmit sem vesz észre, már nem is kérdez. A gondolkodó emberekben – akik, ugyan nem sokan vannak, akik nem csak a fogyasztói társadalomnak élnek – viszont ilyen és hasonló kérdések merülhetnek fel, ⁸ melyekre 3 részben adok választ.

Az ember:

- + Mi az ember testének az anyaga, miből lett és mivé lesz?
- + A test és lélek kapcsolata, hatása egymásra
- + Mi a lélek? Hogyan működik az az emberben és hogyan utána? Börtön-e a test? Hogyan „szabadul”?
- + Mi lehet a lélek célja az anyagban?
- + Mindig egyforma a lélek, ami a lényhez tartozik?
- + Halhatatlan-e a lélek?
- + Folytatódik-e valami a testi halál után és hogyan?
- + Mi, ki, miért van az ember?
- + Hogyan működik?

⁸ A kérdésfeltevéssem kissé teológiai lesz, de alábbi válaszaim talán nem annyira.

- ✚ Miért van a földön? Miért most született, miért pont ebbe a környezetbe?
- ✚ Miért van ez a magára ismerő értelem?
- ✚ Mi az élete értelme, oka? Miért kellett itt lennie, ha sokaknak csak állandó vagy időszakos szenvedés és betegség ez a földi élet?
- ✚ Hogyan élte végig a 70-80 évét, valamiféle eredménnyel vagy anélkül? Mennyire terhelik a negatív/pozitív tetek, ha távozik, mert ez is – sejthetőleg – egyfajta eredményhirdetés lesz.
- ✚ Mikor távozik az élő emberek sorából? Ugyanis ennek időpontja abszolút rejtett előttünk. Hogyan távozzunk, mi történik abban a pillanatban?
- ✚ Magunkra vagyunk-e hagyva, vagy van valami felsőbb rendező hatalom felettünk, akihez menekülhetünk? Ha igen, hogyan? Sok vallás erre sem ad megbízható választ.
- ✚ Konkrétan mi van a halál után, mert erről is csak valószínűleg homályos utalások vannak. Van-e elpusztíthatatlan részünk, és mi lesz vele?
- ✚ Mi van az egész után, folytatódik-e, meddig tart? Van-e vége?
- ✚ Mi a biocentrizmus?

Rengeteg – talán teológiai – kérdés, és válaszokat a tudomány nem tud adni, csak találgatnak, vagy a vallási ki nyilatkoztatásokra alapoznak, amelyek – valljuk meg – nem adnak teljes képet, sok kérdésünkre csak homályos misztérium, titok stb. a válasz.

Páran helyesen gondolkoznak ezekről a kérdésekről, pl. Hamvas Bélának is vannak filozófiai megközelítésű megoldásai, akinek a gondolatai igen csak érdemesek az elolvasásra. Többen, többféleképpen egy-egy kérdésre keresik a választ, de kompletten nem láttam minden igényt kielégítő, logikus, egymásba fonódó, elfogadható, megnyugtató, végső-kig menő, autentikus választ. Magam sem fogok ilyet adni, mert ehhez a keret túl kevés.

Az AQUILA – hitünk szerint Isten vezette, így persze sokak szemében rögtön nem tudományos ☺ – mély, szellemiséget megélő útján egy időre elégséges, de nem mindent kimerítő válaszokat kapott az emberiség fentiekben említett kínzó kérdéseire. Tudom, járhatunk úgy is, mint Rahner (és sokan mások), hogy erősen félreértelmezzük:

<http://vigilia.hu/regihonlap/2005/1/lukacs.htm> „Többen támadták Rahnert azért, hogy ez a vallási tapasztalat csupán parttalan és tárgy-talan, Krisztustól és az egyháztól független misztikus benső élmény. A későbbiekben látni fogjuk, hogy ez a vád mennyire alaptalan.” Senki sem állíthatja – én sem –, hogy nála van a bölcsek köve, így nem mondhatom azt sem, hogy ez a legmélyebb megértés, csak annyira, amennyire fel bírom/bírjuk fogni.⁹ A válaszok sokrétűek, és messze vivőek, sokszor felforgatóak, rugalmas elme kell hozzá, mert az egyik megértést egy másik felelőzmélés követi, ugyanis folyamatos fejlődés van. Így érthetően több okból is gondot okoz, hogyan és mennyit közöljünk. Mi és mennyire lenne emészthető a mi kis félős, tudományos világunknak és a farizeusi gondolkodású hívőknek.

A kérdések további elemzését megelőzve előbb tisztázni kellene – amit teljesen még nem fogunk tudni megtenni, csak hipotézisek állnak a megdönthetetlen bizonyítás helyett –, hogy *mi az anyag*, milyen működése van, mennyire osztható, és mi marad a végén vagy mivé lesz? Tudjuk, a mi szintünkön anyagnak nevezett valami további energiák leadására is képes, így talán nem mi vagyunk a legalja a süllyedésnek. Hol határolódik el az energiák különböző variációja az általunk 3D-ben¹⁰ detektált anyagtól? Elhatárolódhat-e vagy másfajta megjelenése lesz? Egyre változó megjelenése lehet, ami nagyon messze vezethet.

Kérdések sora még úgy is felmerülhet: mi a különbség a lélek és az anyag eredete között. Valamint, azt sem tudjuk, a lélek miért van időnként anyagban, és oda ágyazottan milyen – számunkra ismeretlen – működésben van. Nem tudjuk a hatótávolságot és az erejét sem. Azt sem tudjuk, hol határolódik el a valamiféle anyag a már értelemmel – és milyen értelemmel... – rendelkezőtől. Földi emberként a határ, ha lélek van az anyagban, akkor „értelmes”. Igen ám, de már rögtön ott a „panteizmus vádja”, mert ezt akár tetszik, akár

⁹ Érdekes, hogy ezen válaszaink sokszor megelőzik a matematika, fizika tudósainak (pl. fekete luk elmélet) elképzeléseit, felfedezéseit, sokszor viszont nem, de ha megismerjük jó érzéssel vagyunk, igen ezt mi más fogalmi rendszerben, de tudtuk, és ez is bizonyíték a tudásunk eredetére, mert erre képtelenek lennénk a magunk erejéből. Ugyanakkor az is érdekes, hogy egy csoport olyan szellemi működésben kezdett élni, és ebben él 25 éve, ami az emberi társadalomnak alig ismert, de Rahner ebben is megelőzött minket, ennek ellenére gyanakvással élnek, nem elfogadott.

¹⁰ 3D = három dimenzió

nem, tovább kell gondolnunk. Tudjuk, az állat is lehet értelmes, s a növénynek is bizonyítottan van érzékelése, s nem zárhadjuk ki, hogy valamiféle lélekkel rendelkezik. Ez azonban nagyon sok, más kérdést is felvetne.

Ha ezekre a kérdésekre egyszer autentikus választ adhatnánk, akkor közelebb jutnánk a megoldáshoz. Mivel jelenleg teljesen jó válasz nincs, így a megoldások is ennek fényében születhetnek csak meg.

A következőben azt is egységesen meg kellene érteni, hogy milyen kapcsolatban van *a test a lélekkel*? Ma sokaknak már az is kérdés, van-e lélek. Akinek az a meggyőződése, hogy nincs, nem érdemes tovább olvasni, mert innentől csak úgy értheti meg az írottakat, hogy ha erőszakot tesz az eddigi felfogásával szemben. Ugyanis ez itt rögtön eldöntendő kérdés, és nem lenne miről gondolkozni, ha azt mondhatnánk, hogy nincs egy örök részünk. Ezzel bezárnánk, szimplicizálnánk a kört, ahogyan a materialisták teszik; csak anyag van, széthullik, elporlik, az ember csak az emlékeiben vagy gyermekeiben él tovább. Egyszerű álláspont – de végtelenül hamis –, nincs min aggódni, de akkor miért élt? Viszont a fenti kérdések fele rögtön kiiktatásra is kerülne. Szerintünk ez kemény, veszedelmes struccpolitika az emberiség transzcendentális egzisztenciájával és az élet nagy kérdéseivel szemben.

Mi ezen a vélekedésen *túllépünk*, és lelkes lényben gondolkozunk¹¹, akikben a *lélek* nem biztos, hogy csak az, amit eddig évezredekig gondoltak, ugyanis, hogy konkrétan mi a lélek, hogyan működik, hogyan kell keresni, ez eddig nem derült ki. Arra, hogy honnan származik, arra a teológia többnyire választ ad(hat), de csak akkor, ha úgy gondolkodik, ahogyan K. Rahner: *„A ma és a holnap egyházában (...) ennek a közösségnek olyan lelki emberekből kellene állnia, akik közvetlenül találkoztak Istennel, nem pedig olyanokból, akik az egyházat arra használják, hogy végül is ne kelljen Istennel szembenézniük az ő szabad megragadhatatlanságában?”*

<http://vigilia.hu/regihonlap/2005/1/lukacs.htm>

A további kérdések tisztázása miatt fontos még egy kicsit *a lélekkel* is foglalkozni. Az nagyon jól látszik, hogy a nevesebb és a bölcs gondolkodó filozófusok többsége itt egy kissé megállt, és elfilozofált a lélek létének a működése felett, mert ha ezt a tényt nem veszi tudomásul, a többi ok és okozati rendszer is összeomlott. Itt az alábbi Platónról származó

¹¹ Másban nem is tehetnénk, mert tudjuk, hogy van egy részünk, ami nem anyagi.

idézet nem XXI. századi módon közelít, de mégis jól fogja meg a lényegét.

vaciegyhazmegye.hu/letoltes/93.html „A lélek úgy használja a testet, mint a muzsikusz zeneszerszámát” (Alkibiadész 129). Azt teológiailag tudjuk, hogy a lélek halhatatlan, de hogy hogyan és miképpen működik, azt nem, vagy csak részben. Erre valószínűleg a fizika és a matematika eredményei megközelítően jobb választ adhatnak majd egyszer, ha jobban fejlődnek. Nem tévedtem, mikor ezt írom, mert meggyőződésem, hogy *nincs külön lelki és anyagi világ, csak energia-megjelenések, valamiféle energia-hiányok/csökkenések vannak*, amit mi ma többféleképpen nominalizálunk, így a mi 3D szintünkön anyagnak (embernél anyag + léleknek) veszünk, az valószínűleg nem más, mint az, hogy erősen gyérített energiákat birtokol.¹² Amit ma csak sejteni vélünk, de nem tudjuk a milyenségeket, mivé fejlődik, miből zuhant, tehát hol a kezdet és hol a vég, főként akkor, amikor időben és térben nem is kérdezhetünk, mert az csak ilyen formában számunkra létezik.

Tudom, hogy az, ami már anyagtalan, az a legfőbb dolgok hordozója, és amit értelemnek nevezünk, annak is a forrása, a legtöményebb Fény (de ezt így sem írhatom, mert földies gondolkodás), időtlen abszolútum, a legtöbb, a legfőbb, akit mi keresztények Istennek nevezünk. Ő rendelkezik az abszolút teljességgel, halhatatlansággal, az örök jelennel stb., minden szinten a legmagasabb, értendő valamiféle energia eredetével is: „Fénnyel”¹³. Ha a Bibliát olvasom, mindig feltűnnek János evangélium szavai; Jn 12,35-36 „Jézus azt felelte nekik:>>Már csak kevés ideig van nálatok a világosság. Addig járjatok, amíg tiétek a világosság, hogy a sötétség el ne borítson benneteket. Aki sötétben jár, nem tudja, hová megy. Amíg tiétek a világosság, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiait legyetek.<<”

Kiemelés tőlem. Ez persze sokkal többet is jelent, de nem ez a cikk témája.

Ha az embert veszem, mint test és lélek egységét, akkor azt is megérthetjük, hogy az energiát vesztett testet a lélek fénye, ereje, energiája (ahogyan tetszik...) mozgatja, teszi

¹² Egy rossz hasonlattal élnék: a H₂O akkor is az marad, ha folyik, mint a víz, ha jég, és ha gőz állapotában van.

¹³ Ami messze nem az a fény, amit a szemünkkel látunk, sem azon napok fénye, amelyek milliószoros fénnel világítanak a mi Napunkhoz képest. Ez a mindennek feletti, a megközelíthetetlen valóság.

élővé. Ugyanis, ha annyira lecsökkenten energiahányos, akkor önmagában az anyag mozdulatra képtelen lenne. Erre mondja Plátón; *vaciegyhazmegye.hu/letoltes/93.html* „A lélek láthatatlan, anyagtalan, szellemi valóság és a mozgás elve”. (vö. Timaiosz 46 d; Nomoi 896 a)

Az érezhető, hogy minél mélyebben kutakodunk az anyagi világ rejtelmeiben, annál inkább eltűnik az a klasszikus anyag, amelyben évezredekig gondolkoztak, helyette egyre finomodó energiaszinteken működő, majd ennél is továbbmenő tapasztalataink lesznek.

*Addig feszegeti a földi tudományos világ az ismeretlen hálókat, míg végül is – akár véletlenül is...¹⁴ de – letépi, és a csupasz ablakon szembenéz velük az Isten! Ez pedig legjobban a teológiának fájna, vagy várná, ezt nehéz megmondani, mert sok korrekciót kellene végrehajtani, és nem lennének igazából olyan éles határok a fizika, kémia, matematika, teológia tudományágak közt. A teológiának akkor lenne öröme, ha rugalmasságát nem veszítette volna el, mert éppen hogy a legmodernebb fizika és matematika fogja megélni/megérteni, hogy van valahol egy origó pont, és minden ehhez tartozik. Ez a megértés másfajta embert kíván, másfajta teológiai megértést is vonna maga után, mert az eddig 3D-s istenképet, bizonyosan mindent szétfeszítő istenképiség váltaná fel, ami *azáltal lenne „hit”-alapú, hogy engedte magát az emberiség vonszolni a végtelen után.*¹⁵ Ez nekünk, a transzcendens utunkon való haladás eredményeként az Isten végső igazsága, mert ekkor mindnyájan közelebb lennénk Hozzá, mint a mai torzképekkel.*

Ugyanúgy, ahogyan a *test és lélek* kapcsolati rendszerét is nehezen lehet feldolgozni, a lélek további sorsát is lehetetlen a mai módszerekkel követni. Erről is sokféle felfogás kering, melyből a legvalószínűbb, hogy a lélek a maga milyenségére alakíthatja ki a testet, és azt a haláláig működteti, majd ha elhagyja és tovaszáll, a test élettelenül hanyatlik alá. Az előzőek fényében ez logikus is. Ha így van, itt már veszedelmesebb a gondolkodás, a további végső egzisztencia figyelembe vétele és az elmélkedés nélkül élni.

Isaac Asimov szerint „Az élet abban különbözik a saktól, hogy a játék a sakk-matt után is folytatódik.” Ez kicsit

¹⁴ Pl. részecskegyorsítóval való kísérletzetgetés közben...

¹⁵ Aki nem engedi, az megmarad a hitalapú hitében vagy a semmiben, ez nem – és nem is lehet – erőszak, mert sok ember képtelen a mélyebb megértésre, és ennek régi okai lehetnek.

felrázó lehet. Nos, az, hogy jól vagy rosszul sakkoztunk, hogy használtuk fel a hozott muníciót, a test végleges elhagyása után kellemetlen lehet, vagy éppen az a szerencse benne, hogy folytatódik, de ezt mindenki maga dönti el, vagy majd megtapasztalja, akkor is, ha ma nem hiszi. Ez a gondolkodásmód láthatóan nagyon messze áll attól a szimplicizált, materialista felfogástól, hogy elpusztulunk és kész, semmi sincs tovább. Azt már nem lehet egyértelműen mondani, hogy ez az álláspont tartható, mert a tudományos alapon művelt kvantumfizikai és matematikai módszerek messze másként gondolkoznak az anyagról, fényről, energiák variációiról is.

<http://lexikon.katolikus.hu/H/halhatatlanság.html> „A neoplatonizmus azt a platóni gondolatot hangsúlyozza, hogy a halálban a lélek megszabadul a test börtönéből és visszatér a szellemi-menyyei világba.” Igen, ez az adott kornak, a 3D-be fogalmazva jó variáció is lehet. Viszont, ha kicsit közelítünk a valóság kis szeletkéjéhez, akkor tér-idő nélkül kell gondolkozni, így nem helyek és idők vannak, hanem talán csak állapotok. A változás rezgi át az univerzumokat, és nem tudjuk honnan és mivé változunk. A „test börtönéből” való kiszabadulás után szinte minden eddigi elképzelést, belénk rögzített, fals képeket teljesen összetörő, más „élmények” lesznek, amit nem biztos, hogy az emberi lény, illetve már csak a lelke felfog, kibír. Jézus anno a mi közép-/átlagszintű emberi értelmünknek szánva mondta el az igazságot. Lk 17,34-36

PROHÁSZKA OTTÓKÁR ÖSSZEGYÜJTÖTT MUNKÁI SCHÜTZ ANTAL VIII. KÖTET Bp. 1911 „Ez valós és jó cél hívőnek, viszont senkinek sem nagyon lehetne más cél, mint az α - Ω tehát, ahol a kezdete és vége van annak, hogy a lélek „anyagba” van.” Uo. „Mindez azt mutatja, hogy a lélek valósága, az a nagy valami, amiből fakad belátás, érzés, inger, indulat, vágy és akarat, lefelé is, fölfelé is, méretlenül több, mint aminek ismeretére jutunk. Mindez azt mutatja, hogy annak a léleknek van ismeretlen, mert öntudatlan valósága...”

Mi a célja? Lehet, hogy ez nem is jó kérdés, mert az anyag nem cél, csak segítség egy folyamatban, aminek a végső pontjához kell elérni.

Folytatás a következő számban

Szeibert Márton

Fizika és Platón... – a kutatási vágyunk okáról

Amikor a fizikára, mint tudományra gondolunk, eszünkbe juthat egy csomó diszciplína, sok-sok képlet, kísérlet stb. Attól függően, hogy kinek milyen az érdeklődési területe, vagy kinek milyen fizikatanára volt, mindenkinek más jut az eszébe, lehet ez mechanika, optika, elektromosságtan, modern fizika, bármi.

Gondolhatunk ezekre a területekre úgy, mint egymástól jól elkülöníthető, egymástól független axiómákra építkező tudományokra. De gondolhatunk rájuk úgy is, mint egy közös világot leíró részrendszerekre. Ha pedig közös világot írnak le, és a mi célunk, hogy ezt a világot megértsük és átlássuk, akkor nyilván arra törekszünk, hogy a lehető legtöbb összefüggésre rájöjjünk, és észrevegyük, hogy mi a közös a fizika különböző ágaiban.

Aki szereti a matematikát, a fizikát, esetleg a filozófiát is, az sokszor gondolhat arra, amit Einstein vonatkozásában is szoktunk hallani, hogy milyen jó és érdekes lenne az, ha a fizika különböző tudományterületeit egy általánosabb képlettel egyetlen egésszé formálhatnánk. Jelen írásnak persze most nem ez a célja, ezt hagyjuk meg a fizikusoknak, és mi most csak nézzünk pár középiskolás példát, hogy megértsük, miről is van szó, hogy aztán ezekből vonjunk le filozófiai sejtéseket. Nézzünk meg például pár energiaképletet:

Mozgási energia: $E = \frac{1}{2} \cdot m \cdot v^2$

Rugalmas energia: $E = \frac{1}{2} \cdot D \cdot x^2$

Kondenzátor energiája: $E = \frac{1}{2} \cdot C \cdot U^2$

Tekercs energiája: $E = \frac{1}{2} \cdot L \cdot I^2$

Anélkül, hogy a betűk jelentését magyaráznánk feltűnő a képletek közötti hasonlóság. Ez persze most inkább csak egy hatásvadász példa volt – főleg az $\frac{1}{2}$ -es szorzókkal az elején – de valóban arról van szó, hogy ezek az energiaképletek egy konstans értéknek és egy változó érték négyzetének a szorzataként állnak elő. Ennél komolyabb példa lett volna, ha azt mutatom be, hogy a mechanikában és az elektrotechnikában létrehozható rezgő rendszerek differenciálegyenletei lényegében azonosak. De most nem az a célom, hogy az összefüggésekre felhívjam a figyelmet, hiszen nem vagyok sem

fizikus, sem matematikus, így ezt nem is tudnám kellő komolysággal megcsinálni. Csupán érzékeltetni akartam, hogy az egymástól többé-kevésbé független rendszerek között analógiák mutathatók meg. Erre azért volt szükség, hogy megértsük a további – inkább filozófiai jellegű – gondolatokat.

Tulajdonképpen az a jelen írás kérdése, hogy miért akarunk a fizikában összefüggéseket keresni, általános törvényeket felírni (indukció). Valóban az lenne az elsődleges ok, amit a fenti bekezdésben már említettem, hogy jobban megértsük és átlássuk a világot? Mit jelent egyáltalán megérteni a világot? Azt hiszem, lényegében egyetlen célunk van: megérteni a létezés okát. Kíváncsi lennék, hogy hány embernek tűnt fel olvasás közben, hogy nem azt írtam, hogy „megérteni a létezés okait”, hanem „megérteni a létezés okát”. Amikor azt vizsgáljuk, hogy az emberi faj kialakulásához milyen tényezőkre, okokra volt szükség, akkor rengeteget fel tudunk sorakoztatni, de mindegyik ok végül visszamutat a Földre, a Naprendszer keletkezésére, és végeredményben az ősrobbanásra. Az ember, a kutató ember belső vágya, hogy mindent visszavezessen egy egyetlen valóságra, amiből aztán már minden értelemszerűen kikövetkeztethető. Ha a különböző tudományágakat nézzük, azt látjuk, hogy mindegyik arra törekszik, hogy a lehető legkevesebb axiómából, posztulátumból kiindulva bontsa ki önmagát (dedukció, pl: matematika), illetve, hogy önmagát vizsgálva minél kevesebb axiómába sűrítse bele önmagát (indukció, pl: fizika). Minél kevesebb a feltételezés, annál tudományosabb a tudomány.

Mit mondott Platón a fizikailag érzékelhető világunkról? Azt, hogy árnyék, hogy árnyéka egy valóságosabb világnak. Hogy minden árnyéknek van egy magasabb rendű ideája. Ha az árnyékhasonlatot nézem, azt is mondhatom, hogy egyetlen ideának több árnyéka is lehet. Tehát a sok mozgó árnyékot akkor érthetem meg igazán, ha nem a barlang falát nézem, hanem felülemelkedem, és a lelkebb valóságot nézem, ami egységesebb. Ebben a felülemelkedésben Platón eljutott a legfőbb ideához, a Jó ideájához, a legigazibb valósághoz.

Sem a cikk elején említett fizikai analógiákkal, sem Platón elméletével nem mondtam semmi újat, ezeket már ismertük. Ami ebben az egészben számomra érdekes, az nem más, mint a tudomány törekvésének és tulajdonképpen az

egyistenhitnek a párhuzama. Úgy látom, ennek a párhuzamnak a megtestesítője Plátón barlanghasonlata. Kisarkítva azt mondhatjuk, hogy a fizika ebben a létsíkban – horizontálisan – keresi az összefüggéseket, az általános érvényű törvényeket, a teológia pedig ugyanezt teszi vertikálisan. Plátón pedig egyetlen hasonlatban mutatja be mindkettőt. Már Plátón is eljutott az Egy fogalmához, és még a politeista vallásokban is van főisten, mint egy legmagasabb, leghatalmasabb létező. A fizika pedig végeredményben szintén valamilyen Egy elérésére törekszik. Ha Plátónnak igaza van, akkor ez a törekvés talán azért van bennünk, mert őrünk magunkban egy emlékmorzsát a tényleges valóságról, ami nem csak árnyék, és eszerint minden létező az Egy létnek köszönheti a létét.

Ezek alapján számomra még a materialista fizikusok is Isten létét bizonyítják, amikor általános igazságokat keresnek. Azt gondolom, talán éppen az a keresésük motivációja, hogy magukban hordják az Egy emlékét, és bár most a szájukkal tagadják, valójában Őt keresik, és azért keresik, mert talán a mély-énjük emlékszik rá. Tehát végeredményben az a konklúzióm, hogy – Plátón szavaival élve – *a tudományos kutatás ideája az Istenkeresés*. Ennek beismerése valódi *túllépést* jelentene az emberiség számára.

A cikk írója: Szeibert Márton (25 éves) mechatronikai mérnök, az AQUILA Párt tagja, aki 6 éve végez önkéntes tevékenységet az AQUILA szervezésében. A teológia, filozófia a kedvenc hobbijai közé tartozik. Egyéb írásai az [AQUILA Magazin](#)ban és a [Túllépés](#) korábbi számaiban olvashatók.

Marton Janka

„Örömmel vinnék magammal mindent, ami itt van. De hogyan tehetném? A hang nem viheti magával a nyelvet és az ajkat, melyről szárnyra kelt. Az étért egyedül kell felkutatnia. És egyedül, fészke nélkül száll a sas is a nap felé.” Kahlil Gibran

A SAS

Először az égbolt e fenséges lényének fizikai tulajdonságait vizsgálom, hogy lássuk, tiszteletet parancsoló megjelenésével miként vívta ki magának különböző évezredek és tájak népeinek megbecsülését. Majd a körjük épült kultuszt és szimbólumrendszert szemlélem, végül pedig a sas kereszténységben való megjelenését.

Fizikai tulajdonságai

A különböző fajok a föld számos táján jelen vannak (pl. Észak-Amerika: fehérfejű rétisas; Észak-Európa és Ázsia: eurázsiai rétisas; Afrika: vitézsas; Dél-Amerika: inkasas, karvalysas). Általában a legnagyobb és legerősebb csúcsragadozók a madarak közül. Méretük függ az élőhelyüktől is,

de bizonyos fajok szárnytávolsága akár a két métert is meghaladhatja. A sasokra egységesen jellemző, hogy *fejlett térlátással* rendelkeznek, valamint szemükben az emberénél 5-7-szer több fényérzékelő sejt van, látóidegük pedig kétszer annyi rostot tartalmaz, mint a miénk. Emiatt távolra is nagyon élesen látnak, illetve a víz alatt is meglátják a halat, melyben az is segíti őket, hogy érzékelik a polarizált fényt. Könnycsatornájuk egy lizozim nevű anyagot termel, mely a tengerből halászó fajok szemét védi a sós víztől. Zuhanás közben a szemmozgató izmok olyan gyorsan működnek, hogy 150-200 km/h-val zuhanva, miközben áldozatukra tulajdonképpen rázuhannak, mozgó zsákmányon végig képesek a fókuszt megtartani. Érzékelik az ibolyántúli spektrumot is. *Két szemük külön mozog.* Több fajra is jellemző, hogy *szemükben két fovea, sárgafolt van*, mely az éleslátás helye, így retinájuk nagyobb felületén kapnak éles képet. Három szemhéjuk van, a harmadik egy membrán (pecten/fésű),

mely a szem üvegtestén keresztül látja el oxigénnel és tápanyaggal a szemet. Érzékelni tudják általa a mágneses mezőt és valószínűleg ennek köszönhető az a kivételes tulajdonságuk, *hogy képesek a napba nézni*. Fontos tulajdonsága még, hogy monogám madár, egy párt választ és azzal éli le életét. Akkor választ új párt, ha megözvegyül, vagy több év fészekalja nem bizonyul életképesnek. Fogságban jellemzően nem szaporodik. Főként hallal és kisebb testű madarakkal táplálkozik, de más, nagyobb testű állatokat is el tud ragadni, a saját testsúlyának megfelelő zsákmányt is elbírja. Mongóliában a mai napig vannak kivételes képességgel rendelkező sassal vadászók, akik képesek ezeket az óriási lényeket megszeliidíteni, majd rókát, farkast is elfogatnak vele. Szeliidítéskor különleges kapcsolatot alakítanak ki a madárral.

Tisztelete a különböző kultúrákban

Az egész földkerekségen elterjedt ragadozó madárról beszélünk, mely felkeltette az eltérő kultúrájú emberi közösségek csodálatát. A fenti jellemzők miatt azonos tulajdonságokkal ruházták fel: *méltóság, szabad szárnyalás, félelemmentesség, hűség, éleselméjűség, pontosság, erő, uralom, hatalom, ég felé törés, napba repülés*. Egyrészt az istenek madarának tartották, másrészt a földre nehezedeő ember és a felé boruló végtelen égbolt közötti kapcsolat megteremtőjének.

A szibériai sámánoknál úgy jelenik meg, mint az életfa csúcán ülő madár, mely a kiválasztottak lelkét lehozza a felső világból vagy segíti őket eljutni a felső világba. Az aztékok

Prekolumbián azték sasos edény

legendáiban a napisten küldötte: ott kellett új fővárosukat megépíteni, ahol a sas a csőrében kígyót tart kaktuszon állva (ez a kép jelenik meg a mai mexikói címeren és zászlón is!). Kr.e. 1200-ban Mezopotámiában sasként ábrázolták azt a csillagképet, amit ma is Aquila csillagképnek nevezünk. A görögöknél Zeusz főisten madara, aki visszahozza az elhajított villámokat és az Olümpuszon él. A római mitológia is átvette, Jupiter madaraként, de római szerepére hatással volt az etruszkok madártisztelete is. A római császárok temetési szertartásán sast reptettek az égbe, azt hangsúlyozva, hogy a sas viszi az istenekhez a császár lelkét. Knud

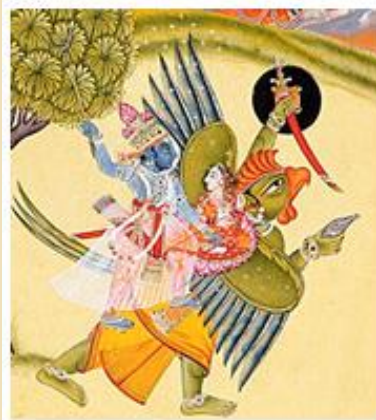
Rasmussen dán-eszkimó származású sarkkutató, etnográfus leír egy *ősi eszkimó* legendát, mely szerint egy sas elragadott egy eszkimó fiút, de nem szétmarcangolta, hanem megtanította a helyes életre. Majd visszavitte a falujába, ahol a fiú átadta a tudást a többieknek. A különböző amerikai *indián törzsek* a sas más-más tulajdonságát emelték ki: a tlingit indiánoknál az édesvízű kút gazdája, az élet őrzője; a pueblo indiánoknál a spiritualitás és kiegyensúlyozottság szimbóluma; az északi parti indiánoknál a béke és vendéglátás madara; a dakoták a teremtés atyjaként tisztelik. Több törzs rítusában járnak, például a navajoknál is, mágikus Sas Táncot. Mivel a hatalom és gyógyítás madarának is tartják, élelemszerzés miatti leölése szigorúan tilos volt, nagy szerencsétlenséget hozott. A sas elfogása, esetleg megölése csak bizonyos családok, generációról generációra hagyományozódó feladata volt, szigorú rítus szerint. Karmaihoz, tollazatához, csontjaihoz számos mágikus hit kapcsolódik. A Nap madarának tartják, az embert a szellemvilággal összekapcsoló lénynek, így tollának viselőjét a spirituális világba emeli.

A fentiekből is látjuk, mennyire fals az a manapság elterjedt megközelítés, mely a sast, mint jelképet a nácizmussal társítja. Több ezer éves szimbólumról beszélünk, valamint több, egymástól távoli állam nemzeti madaráról, melyet a heraldika is tanúsít. Bár felhasználta hatalmi jelképként egy negatív szellemiségű uralmi irányzat, azon kívül még közel harminc állam címerében van jelen a sas. *Rómában* már a köztársaság korában a légiók jelvénye volt, karmai között vilámmal, az olimposzi szimbolikára utalva. Később a *Német-római Birodalom* idején egy nemzeteken átnyúló államrendet reprezentált. Jelenleg is ott van *Németország* címerében, aranyszínű pajzson, jobbra tekintő fekete testtel, vörös csőrökkel és karmokkal. A Habsburgok családi címerképének állata, *Ausztria* címerének szereplője. *Lengyelország* címere: vörös mezőben ezüst sas, mivel a monda szerint Lech, az országalapító ott telepedett le, ahol egy fehér sast pillantott meg egy fészekben a lemenő nap sugaránál. Az *Amerikai Egyesült Államok* nemzeti madara a fehérfejű rétisas, 1782 óta szerepel címerükben. Egyik karmában olajágot tart, a másikban nyílveesszőket, feje balra, az olajág (a béke szimbóluma) felé tekint. Szerepel az Egyesült Államok nagypecsétjén és az elnöki zászlón is. *Oroszország* címerén egy aranyszínű, *kétfejű sas* látható (mellén befoglalva Moszkva címere

Sárkányölő Szent Györggyel, a jó és rossz harcát jelképezve). A kétfejű sas ábrázolás az ókori Asszíriából származik, megjelenik kisázsiai hettita szobrokon és pecsételő-hengereken, majd a 10. századtól Bizánc is alkalmazta. Ezután jelent meg az oroszoknál és Montenegróban is. Szent Athanáz által 10. században alapított kolostorközösségből kinőtt Athosz-hegyi Köztársaság címerében is a kétfejű bizánci sas szerepel, karmaiban kard és országalma, két fején korona. A sas szerepel még többek között Románia, Csehország, Szerbia, Palesztina, Szíria, Nigéria, Panama, Szudán, Zambia, Fülöp-szigetek, Izland és Egyiptom címerében is.

A Nap mitikus madarai

Számos kultúrában léteznek a sasokhoz hasonló jellemzőkkel rendelkező mitikus madarak, melyek külsejükben nem vagy csak részben hasonlítanak a sasokra, de tulajdonságaikban megegyeznek velük. A *Bennu madár* az egyiptomi Ré napisten egyik megnyilvánulási formája, melynek tollazata a mítosz szerint arany, nevének jelentése „kisugározva keletkezés”. Gázlómadár, nem ragadozó, de közös a sassal a Nap-hoz való kötődésük. A sohasem szűnő fény helyéről, az istenek születési helyéről, a „Tűz szigetéről” hozta el az élet üzenetét Héliopoliszba. Kínában a nap szimbóluma és a Tűz madara a színes tollazatú, fémes fényű, paradicsommadárra hasonlító *Fung madár*. A tudás és tanítás, gyógyítás és béke, valamint az élet szimbóluma. Az indiaiak csoda madara a sas és ember külsejének jegyeit egyaránt magán viselő Garuda madár, a „Tollas Király”, Visnu hordozója. A szómát, az emberek szellemét az istenekhez emelő italt, az emberek számára megszerezte. A magyarok eredetmondájának mitologikus madara a *turul*, melyet a kerecsensólyommal vagy a szirti sassal azonosítanak. A monda szerint Álmos fejedelem anyját, Emesét ál-mában látogatta meg a Turul, és így fogantak a magyarok ősei. Majd a honfoglalás idején turul vezette Atilláékat Pannóniába. Az Arábiából származó

Festmény a Los Angelesi Megyei
Művészeti Múzeum indiai gyűjteményéből

Főnix madár legendája a lélek halhatatlanságát jelképezi: ötszáz évente megillatosítja a szárnyát a libanoni cédrusoknál, majd Héliopoliszban fészket rak, ahol lángra lobban, majd harmadnapra a hamvaiból újjászületik (más mondák szerint testéből egy kis féreg marad, amely ahogy nő, főnixszé változik). A zsidó mondákban hasonló a *milcham* madár, mely bűnre való kísérhetetlensége, tisztasága jutalmául ezer évig él, majd tűz gyullad fészkében, melyben elég, viszont egy tojásból újrakel újabb ezer évre.

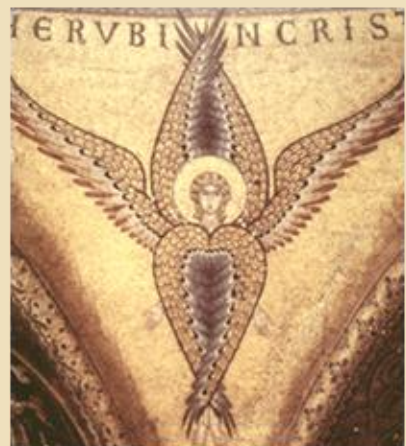
Ez azt mutatja, hogy a föld sok népének ősi mondáiban élnek tiszta, eget hasító, az isteni világba átjáró vagy onnan küldött madár alakú szárnyas lények, melyet Jung nyomán tarthatunk egy, az egész emberiség tudatában megjelenő archetípusnak. Belemélyedve az egyes jelentésekbe egyrészt mindben az ember transzcendenciára való nyitottságát, a testi, anyagi világon való felülemelkedését, és ég felé vonzódását találjuk, másrészt az abban való hitet, tapasztalatot, hogy az égi világ közvetítőkön át is szól, lehajlik az emberhez.

A sas, mint keresztény jelkép

1. Istenhez közelálló szellemi lények

Az Ószövetségben Ezekiel könyvében az Úr dicsőségének látomásában négy négyarcú (tetramorf) élőlényről olvashatunk: „Arcuk – mind a négyüké – négy irányba nézett. ⁹Az egyiknek a szárnya összeért a másikéval. Amikor mentek, nem fordultak meg, hanem mindegyik egyenesen haladt. ¹⁰Arcuk emberi archoz hasonlított, és jobb felől mind a négynek oroszlánarca volt, bal felől meg mind a négynek bikaarca volt, s mind a négynek sas arca volt.” (Ez 1,8-10).

Az Újszövetségben a Jelenések könyve Isten trónusánál négy élőlényt ír le, melyből az egyik sas alakú: „A trónus előtt mintha üveg-tenger lett volna, kristályhoz hasonló, és a trónusnál közepén négy élőlény, elől és hátul szemekkel tele. Az első élőlény az oroszlánhoz, a második a bikához volt hasonló, a harmadik élőlénynek olyan arca volt, mint egy embernek, a negyedik élőlény pedig repülő

Velencei Szent Márk-Székesegyház mozaikja

sashoz hasonlított. A négy élőlény, melynek egyenként hat szárnya volt, körös-körül és belül tele volt szemekkel” (Jel 4, 6-8). Mindkét leírás többféle értelmezést kapott az évszázadok folyamán és a keresztény képzőművészetben is sokféle-képpen megjelentek. Tulajdonképpen ez a bibliai forrása annak, hogy a legfőbb angyali lényeket, a kerubokat, általában sasszárnyakkal ábrázolják. Gyakran találkozhatunk a fenti lények ábrázolásával egy ikonográfiai típusban, mely a *hetoimaszia* (=görög: előkészítés), ami az utolsó ítéletre előkészített trónust ábrázolja. A trón üres, hiszen az Emberfia az ítéletkor foglalja majd el azt (legfeljebb Krisztus szimbólumait, keresztet vagy bárányt ábrázolnak rajta), de Ezekiel és Jelenések könyvének lényei már ott várakoznak, a végidőig szüntelenül jelen vannak.

A Jelenések könyvében még egy lényeges helyen megjelenik a sas, *mint az Asszony és a gyermek védelmezője*: Jel 12,13-14 Amikor a Sárkány látta, hogy ledobták a Földre, üldözni kezdte az asszonyt, aki a fiúgyermeket szülte. Az asszony azonban két sas-szárnyat kapott, a hatalmas sas szárnyait, hogy el tudjon menekülni. El is repült a pusztába, arra a helyre, amelyet Isten készített a számára.

2. Krisztus szimbóluma

A sast már az ókorban a fönixhez hasonló tulajdonságokkal ruházták fel, a Physiologus gyűjtemény (Kru. u. II. század, Alexandria) szerint a sas „ha megöregszik, szeme és szárnya elnehezül, látása eltompul, ekkor tiszta vizű forrást keres, majd fölszáll a Nap körüli égbe, leégeti régi szárnyait s a szemére boruló sötétséget, leszáll a forráshoz, 3-szor megmártózik benne és megfiatalodik. *A sas forrásban való fürdése Krisztus kerestségének, Nap felé repülése Krisztus mennybemenetelének jelképe. Sas hallal a csőrében a kerestség jelképe*, mert a sas megfiatalodik, mi a kerestségben új emberek leszünk.”¹⁶ Vagyis a sas Krisztus isteni voltának, fényének, hatalmának megjelenítője. Saját magában ábrázolva Krisztus feltámadásának, a halat karmai között tartó sas pedig az ember megváltásának jelképe volt már az ókeresztény időkben.

¹⁶ <http://lexikon.katolikus.hu/S/sas.html>

A sas kígyó vagy sárkány elleni győzelme Krisztusnak a sá-tán és a halál felett aratott győzelmét jelképezi. A fiókáit etető sas (a pelikánnal együtt, amely fiókáit saját véréből táplálja), az Isteni kegyelem, gondoskodás, valamint az *eucharisztia* szimbóluma.

Prohászka Ottokár püspöki címere

Egyházi jelképeken, főként címe-
reken és pecsétgyűrűkön is gyak-
ran megjelenik a sas. Például Pro-
hászka Ottokár - aki a sast gyak-
ran hasonlította Krisztushoz és a
Krisztust követő emberhez - püs-
pöki címere: a keresztet a csőré-
ben hordozó sas volt.

3. Istenhez emelkedő lélek szim- bóluma

A II. században Iréneusznál (*Adversus Haeresis*) jelenik meg az ezekieli és a jelenések könyvében leírt négy élőlénynek a *négy evangélistával való összekapcsolása*, de ő János apos-
tolhoz még az oroszlán szimbólumát csatolta. Szent Ágoston
rendelte János apostolhoz a sast, mely azután már így ter-
jedt el a keresztény hagyományban. A tradíció a sas magas-
latokban szárnyalását János apostol lelki emelkedettségé-
hez hasonlította, a sas Napba-nézését pedig János fénné-
válásának legendájához. A hűséges tanítvány mintaképe-
ként pedig minden krisztust követő példajaként állították a
keresztény tanítók.

Az *ókeresztény egyházatyáknál* is megjelenik a sas az Isten-
hez emelkedő lélek szimbólumaként. Nüsszai Szent Gergely
(IV.sz.) például így ír (*De Virginitate*): „Hogyan is érhetné el
a csúcsokat bárki, mikor fogva tartják a földi dolgok? Ho-
gyan szárnyalhatna az ég felé, ha nem övéi a mennyei sas
szárnyai?”¹⁷

A *középkorban* Eckhart Mester a nemes lelket hasonlította a
sashoz Ezekiel könyvének 17. fejezetéről prédikálva (A ne-
mes emberről): „Akit a mi Urunk nemes embernek hív, azt
nevezi a próféta nagy sasnak. Mármost ki nemesebb annál,

¹⁷ Vanyó László: Az ókeresztény művészet szimbólumai Jel Könyvkiadó, Buda-
pest, 2010

aki egyfelől a legmagasztosabból és legjobból született, amivel csak teremtmény rendelkezik, másfelől pedig az isteni természet legbelső alapjából és annak pusztaságából? 'A nemes embert a pusztába vezetem, és ott lelkére beszélek' - mondja a mi Urunk (Óz 2, 16). Egy az Eggyel, egy az Egyből, egy az Egyben, és Egyben az Egy mindörökké. Ámen."

A sas szimbóluma a későbbi évszázadokban is összekapcsolódik a spiritualitással.

Prohászka Ottokár (XX.sz.) így írt: „Így kell imádkozni: lélekben fölemelkedni s dicsérni, áldani s kérni, megkövetni az Urat. Mint a sas napfénnel, úgy töltekezzünk isteni gondolatokkal és lelkesüléssel. Az emelkedés a zsoltár, a lendület a himnusz. Megbeszéljük az Úrral ügyeinket, kérdezzük és várjuk feleletét: loquere Domine”.

A mexikói guadalupai Szűz Mária jelenés (XVI. sz.) egy Juan Diego nevű indiánhoz kapcsolódik. Szűzanya egy kápolna megépítését kérte tőle, de a püspök jelet akart. Amikor Juan Diego a kövekből csodálatos módon kinövő rózsákat a püspöknek megmutatta, agavérostból szőtt köpenyén (mely a mai napig csodálatos módon épen maradt) Szűz Mária képmása rajzolódott ki. A kápolna megépült, az indián pedig ott szolgált 16 évig, és az indiánoknak saját nyelvükön mesélte el a történetet, melynek nyomán nyolc év alatt kilenc millióan megtértek. Élete végéig Isten szolgálja, szócsöve lett. És miért is írtam le most ezt? Mert Juan Diego eredeti törzsi neve navatl nyelven Cuauhtlatoatzin volt, melynek jelentése: „Beszélő sas”... és őt választotta Isten, hogy Szűzanya üzenetét továbbítsa. Valamint a köpenyen a Jelenések Könyvének napba öltözött asszonyaként jelenik meg Szűzanya, lábai alatt a holddal, és aki tartja, bemutatja, az egy sas szárnyú ember...

Őrizve a tüzet

Ha egyszer valaki letép egy rózsaszálat és a tűskéjével szúr, vagdalkozik, gonoszságának eszközeül teszi, azért nem kellene elhajítanunk magunktól a rózsák illatos, színpompás világát. Ha a tüzzel valaki elvetemülten

gyűjtogat, attól még nem utasíthatjuk el magunktól a tűz áldott melegét. Attól még őrizzük és gyűjtésének tudását nemzedékekről nemzedékre adjuk tovább. A sas csodálatos, évezredek és kultúrákon át vonuló, folyton megújuló szimbólumát sem vethetjük el azért, mert valakik kegyetlenségüket állították e jel mögé. A lelki világ magaslataiban megerősödve vigyük tovább a sas tiszteletét, őrizve magunkban tulajdonságait: a lélek ég felé törő, fény felé repülő szabad szárnyalását és a szolgálatot, mellyel reptéből újra meg újra érinti a földet, de nem ragad meg porában, hanem ismét szárnyrakel.

A cikk írója: Marton Janka, az ELTE tanítóképző karán vizuális nevelés szakon művészettörténetből diplomázott Krisztus-ábrázolásokból. Eddig rövid írásai jelentek meg az [AQUILA Magazin](#)ban és a [Túllépés](#) első számában. 20 éve az AQUILA közösség tagja.

Impresszum

Kiadó: AQUILA Párt, 1222 Budapest, Zakariás József u. 3.

Felelős kiadó: Varga Péterné/Pável Márta, az AQP elnöke

Honlap: www.aquilapart.hu

E-mail: varga.marta@aqp.hu

Telefon: +36 20 – 327-47-93

Nemzetközi azonosítószám:

HU ISSN 2064-7700

Bankszámlaszám:

UNI-CREDIT bank

10918001-00000038-58540003

Fő- és felelős szerkesztő:

Varga Péterné/Pável Márta, az AQP elnöke

Főszerkesztő helyettes:

Szeibert Márton

Főmunkatársak, szerkesztők/lektorok:

Bainé Varga Katalin, lektor

Horváth Olivér, grafika, egyéb munkák

Kaiser Andrea, lektor

Kertész Lóránt, korrektor

Kis Enikő, lektor

Marton Janka, lektor, korrektor

Marton Krisztián, korrektor

Mészáros Gabriella, lektor, korrektor

Oroszi - Kuzmich Kinga, korrektor

Rizmayer Péter, lektor, korrektor

Rizmayerné Márkus Edit, lektor, korrektor